

ΚΘ' Παύλεια: Ημερίδα Πνευματικών με θέμα «Εξομολόγηση και κήρυγμα»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Στο πλαίσιο της 5ης Ιατρικής Εβδομάδος προς τιμήν του Αγίου Λουκά του Ιατρού και των **ΚΘ' Παυλείων** πραγματοποιήθηκε σήμερα το πρωί, στην αίθουσα «Μητροπολίτης Σταυροπηγίου Αλέξανδρος» στην Ιερά Μονή Παναγίας Δοβρά Βεροίας, η καθιερωμένη Ημερίδα των πνευματικών με θέμα: «**Εξομολόγηση και κήρυγμα**».

Στην αρχή ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Βεροίας**, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων, απηύθυνε χαιρετισμό και καλωσόρισε τους εκλεκτούς ομιλητές, ενώ την ημερίδα προλόγισε και παρουσίασε ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Σκήτης Βεροίας Αρχιμ. Πορφύριος Μπατσάρας.

Πρώτος ομιλητής της Ημερίδας, στην οποία συμμετείχαν οι κληρικοί που διακονούν με την άδεια και την ευλογία του Σεβασμιωτάτου το μυστήριο της Ιεράς Εξομολογήσεως, ήταν ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Εδέσσης](#), Πέλλης και Αλμωπίας κ. Ιωήλ, ο οποίος μίλησε με θέμα: «**Εξομολόγηση στα παιδιά και τους νέους**», ενώ δεύτερος ομιλητής ήταν ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Νέας Κρήνης](#) και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνος, ο οποίος μίλησε με θέμα: «**Το μυστήριο της μετανοίας και το κήρυγμα**».

© Kosmas Karagiannis IMBNK

© Kosmas Karagiannis IMBNK

Στο τέλος ο Ποιμενάρχης κ. Παντελεήμων προσέφερε στους Αγίους Αρχιερείς τα αναμνηστικά των «ΚΘ' Παυλείων», μία προτομή του Μεγάλου Αλεξάνδρου (αγαλματίδιο), καθώς φέτος η Αποστολική Μητρόπολη, η γενέτειρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, τιμά τη μνήμη του εκλεκτού τέκνου της που σκόρπισε τον Ελληνικό

πολιτισμό και τη γλώσσα στην Ανατολή, διά των οποίων ο Απόστολος Παύλος έφερε το φως της θεογνωσίας στην Ελλάδα.

Ο χαιρετισμός του Μητροπολίτη Βεροίας

Κατά τον χαιρετισμό του, ο Σεβασμιώτατος κ. Παντελεήμων, εξέφρασε λόγους ευγνωμοσύνης προς τους Σεβασμιωτάτους, αναφέροντας μεταξύ άλλων:

Ἐγκαινιάζουμε σήμερα μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τίς πρεσβείαις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου πρωτοκο-ρυ-φαίου ἀποστόλου Παύλου, τοῦ μεγίστου κήρυκος τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, καί ὑπό τή σκέπη τῆς Παναγίας τῆς Δοβρᾶ τίς Ἡμερίδες τῶν ΚΘ΄ Παυλείων, μέ τήν Ἡμε-ρίδα τῶν πνευματικῶν τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως.

Ἀποτελεῖ ἀγαθή συγκυρία τό γε-γο-νός ὅτι ἡ Ἡμερίδα μας πραγμα-το-ποιεῖται τήν ἐπαύριο τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο ὄχι μόνο συγκροτεῖ «ὄλον τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας», ἀλλά καί εἶναι αὐ-τό, τοῦ ὁποίου ἡ χάρη καί ὁ φω-τισμός ἐνισχύει καί ἐνδυναμώνει καί ἐμᾶς τούς κληρικούς στή δια-κονία καί τοῦ κηρύγματος καί τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερᾶς ἐξομολογή-σεως, καθώς ἐξομολόγησι καί κή-ρυγμα εἶναι τό σημερινό μας θέμα.

Θά μπορούσε ίσως νά διερωτηθεῖ κάποιος πῶς μπορεῖ νά σχετίζεται ἡ ἐξομολόγησις μέ τό κήρυγμα, ἐφόσον ἡ ἐξομολόγησις εἶναι ἔργο μόνο τῶν πνευματικῶν, ἐνῶ τό κή-ρυγμα εἶναι ἔργο καί ἄλλων κλη-ρικῶν, κάποιες φορές μάλιστα καί λαϊκῶν.

Τήν ἀπάντησι μᾶς τήν δίδει ὁ οὐρανοβάμων ἀπόστολος Παῦλος μέ τόν λόγο του πρός τούς πρεσβυ-τέρους τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μι-κρᾶς Ἀσίας, τούς ὁποίους θέλησε νά συναντήσῃ στή Μίλητο, καθ' ὁδόν πρός τά Ἱεροσόλυμα, λίγες ἡμέρες πρὶν ἀπό τήν ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς.

Μιλώντας, λοιπόν, στούς πρεσβυ-τέρους ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅπως ὅλοι θά ἐνθυμεῖσθε, κάνει ἕνα εἶδος ἀπολογισμοῦ τοῦ ἔργου του. Ἀναφέρεται ἀρχικά στό δημόσιο κήρυγμά του στή Μικρά Ἀσία ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού βρέθηκε ἐκεῖ. Ἀναφέρεται ὅμως καί στίς κατ' ἰδίαν νουθεσίες σέ κάθε ἕνα ἀπό τούς πρεσβυτέρους στούς ὁποί-ους ἀπευθύνεται, συνδέοντας, θά μπορούσαμε νά ποῦμε, τίς δύο διακονίες, τῆς ἐξομολογήσεως καί τοῦ κηρύγματος, γιατί καί οἱ δύο ἀποβλέπουν στόν ἴδιο στόχο καί σκοπό, στήν οἰκοδομή τῶν ἀνθρώ-πων καί τῇ σωτηρίᾳ, ἥ, γιά νά χρη-σιμοποιήσω τόν λόγο τοῦ μεγάλου ἀποστόλου, «ἄχρις οὔ μορφωθῇ Χρι-στός ἐν ὑμῖν», μέχρι πού νά γίνῃ ἡ ψυχή τοῦ ἀνθρώπου χρι-στο-ειδής, μέχρι πού νά γίνῃ ὁ ἄν-θρωπος ἀληθινός μιμητής τοῦ Χρι-στοῦ.

Σέ αυτό συντελεῖ τόσο τό κήρυγ-μα ὅσο καί ἡ ἐξομολόγησις, ἐφόσον βεβαίως γίνονται μέ τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο περιγράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Τό κήρυγμα εἶναι ἡ πρώτη, θά λέγαμε, ἐπαφή τῶν πιστῶν μέ τόν εὐαγγελικό λόγο καί μέ τήν ἐν Χριστῷ ζωή. Εἴτε πρόκειται γιά τό κήρυγμα μέσα στόν Ἑσπερινό ἢ τή θεία Λειτουργία, στό ὁποῖο ἐρμη-νεύ-ουμε τά ἱερά ἀναγνώσματα ἢ τό νόημα τῆς ἑορτῆς ἢ τή ζωή τοῦ τιμωμένου ἁγίου, εἴτε πρόκειται γιά κάποια ἄλλη ὁμιλία στό πλαίσιο τοῦ πνευματικοῦ ἔργου τῆς ἐνο-ρίας ἢ τῆς Μητροπόλεως.

Μέ τό κήρυγμα ὁ πιστός μαθαίνει τό περιεχόμενο τῆς πίστεως, τή ση-μασία καί τήν ἀναγκαιότητα τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος καί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, μαθαίνει πῶς πρέπει νά ζεῖ γιά νά εἶναι συνειδητό μέλος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καί παίρνει ἀπαντήσεις σέ ἀπορίες καί ζητήματα πού τόν ἀπασχολοῦν.

Τό κήρυγμα ἀπευθύνεται σέ πολ-λούς ἀδελφούς μας, πού ὁ καθένας ἔχει τή δική του προσωπικότητα ἀλλά καί τίς δικές του ἀνάγκες, καί ἀνάλογα μέ τή κατάσταση τῆς ψυ-χῆς του καί τή χάρη τοῦ Θεοῦ προσ-λαμβάνει ὅσα λέμε στό κήρυγμα καί ὠφελεῖται πνευματικά ἀπό αὐτά. Θά λέγαμε, λοιπόν, ὅτι ὁ κάθε πιστός πού ἀκούει τό κήρυγ-μα ἐπιλέγει κατά τήν κρίση του καί ἐξειδικεύει τόν λόγο τοῦ κηρύγ-ματος γιά τόν ἑαυτό του, ἀλλά καί κατανοεῖ τά λεγόμενα ἀνάλογα μέ τή διάθεση τῆς καρδίας του καί τή χάρη τοῦ Θεοῦ.

Γνωρίζουμε, ἄλλωστε, ἀρκετές περιπτώσεις ἀπό τή ζωή τῆς Ἐκ-κλη-σίας καί τῶν

όσίων πατέρων για πολλούς ανθρώπους που σώ-θη-καν, γιατί άκουσαν τήν κατάλ-λη-λη στιγμή σέ ένα κήρυγμα έναν λόγο που τούς άλλαξε τή ζωή.

Τό δεδομένο αυτό δέν θά πρέπει νά μάς κάνει νά έπαναπαυόμεθα σχετικά μέ τή διακονία του κηρύγ-ματος, θεωρώντας το μία τυπική ύποχρέωση, έφόσον ή χάρη του Θεού ένεργεί τελικά τή σωτηρία του ανθρώπου, αλλά θά πρέπει νά φροντίζουμε, ώστε τό κήρυγμά μας νά πληροϊ τίς δύο προϋποθέσεις τίς όποιες αναφέρει στήν όμιλία του πρός τούς πρεσβυτέρους ό πρωτο-κο-ρυ-φαίος απόστο-λος Παύλος.

Ή πρώτη προϋπόθεση είναι ή τα-πεινοφροσύνη. «Δουλεύων τῷ Κυ-ρίῳ μετά πάσης ταπεινοφροσύ-νης», γράφει ό απόστολος.

Άν, λοιπόν, ό διδακτός του Θεού, ό απόστολος που άξιώθηκε νά κληθεϊ μέ θαυμαστό τρόπο από τόν ίδιο τόν Χριστό καί νά διδαχθεϊ τό Ευαγγέλιό του μέ έξίσου θαυμαστό τρόπο, κηρύττει μέ ταπεινοφρο-σύ-νη τόν λόγο του Χριστού καί όχι άφ' ύψηλου καί ως άύθεντία, είναι προφανές ότι αυτό ισχύει κατά μεί-ζονα λόγο για όλους έμάς.

Δέν θά πρέπει νά ξεχνοῦμε ότι άπευθυνό-μεθα στους άδελφούς μας καί όμι-λοῦμε για τήν ώφέλεια καί τή σωτηρία τους. Ό Θεός «θέλει πάντας ανθρώπους σωθῆναι καί εις επίγνωσιν άληθείας έλθεῖν», καί για νά συμβάλλουμε σέ αυτό θά πρέπει καί έμεϊς νά κηρύττουμε τόν λόγο του Θεού όχι ως σεσω-σμένοι, αλλά ως άγωνιζόμενοι. Θά πρέπει νά τόν κηρύττουμε όχι σάν νά κάνουμε άκαδημαϊκή διάλεξη ή ύψηλή θεολογική ανάλυση του θείου λόγου, αλλά μέ τρόπο καί κυ-ρίως μέ ύφος άπλό καί κατανοητό σέ όλους τούς ανθρώπους. Διότι έκτός από τόν λόγο μας διδάσκει καί ή ζωή μας, διδάσκει καί ή πα-ρουσία μας καί ό τρόπος μέ τόν όποιο κηρύττουμε. Άν όλα αυτά δέν βρίσκονται σέ συμφωνία καί άρμονία μέ όσα λέμε στό κήρυγμα, τότε όχι μόνο δέν έχουμε πολλές πιθανότητες νά πείσουμε καί νά ώφελησουμε τούς άδελφούς μας, αλλά μπορεί νά προκαλέσουμε καί τήν αντίδραση κάποιων για όσα λέμε καί τά όποια μέ τή στάση μας δείχνουμε ότι δέν τηροῦμε.

Ή δεύτερη προϋπόθεση, τήν όποία αναφέρει ό πρωτοκορυφαίος απόστολος Παύλος, άφορᾷ στό περιε-χόμενο του κηρύγματος.

«Διήλθον», λέγει, «κηρύσσων τήν βασιλείαν του Θεού». Ή βασιλεία του Θεού ήταν τό κέντρο του κη-ρύγ-ματός του, καί αυτή θά πρέπει νά είναι τό κέντρο καί του δικού μας κηρύγματος. Διότι αν ό Κύριός μας μάς συστήνει «ζητεῖτε πρῶτον τήν βασιλείαν του Θεού ... καί ταῦ-τα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν», πῶς είναι δυνατόν νά παραγνω-ρί-ζουμε καί νά μήν προβάλλουμε στους άδελφούς μας αυτό τό πρῶτο

ζητούμενο, τόν πρώτιστο σκοπό τῆς ζωῆς τοῦ κάθε πιστοῦ, ἀλλά καί τόν πρώτιστο σκοπό τῆς Ἐκ-κλησίας μας, ἡ ὁποία ἰδρύθηκε ἀπό τόν Χριστό γιά νά ὀδηγήσει τούς ἀνθρώπους στή σωτηρία;

Ἐάν ὅμως δείχνουμε στούς ἀν-θρώπους μέ τό κήρυγμά μας τόν δρόμο γιά τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τότε θά εἶναι πολύ πιό εὔκολο νά βροῦν λύσεις καί ἀπαντήσεις καί στά ὑπόλοιπα προβλήματα πού τούς ἀπασχολοῦν, ἀλλά καί ἀπα-σχολοῦν τόν κόσμο.

Ἡ σημασία τοῦ κηρύγματος ὑπο-δηλώνεται ἀπό τόν ἀπόστολο Παῦλο καί μέ ἕνα ἄλλο στοιχεῖο.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος δέν κήρυττε μόνο «μετά ταπεινοφροσύνης», ὅπως εἶπαμε προηγουμένως, ἀλλά καί «μετά δακρύων».

Αὐτό φυσικά δέν σημαίνει ὅτι θά πρέπει νά ὁμιλοῦμε κλαίοντας, ἀλλά μᾶς δείχνει ὅτι τό κήρυγμά του δέν ἦταν μία ἀπλή παράθεση στοι-χείων τῆς πίστεως ἢ τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, οὔτε μία τυπική ἐρμηνεία τοῦ θείου λόγου, ἀλλά ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς ἀγάπης τοῦ μεγάλου ἀποστόλου πρὸς τούς ἀν-θρώπους καί τῆς διαθέσεώς του νά μεταδώσει τόν λόγο τοῦ Χρι-στοῦ στούς ἀκροατές του, προκει-μένου νά τούς ὀδηγήσει στή σωτη-ρία.

Τὴν ἴδια αὐτὴ ἀγάπη, τὴν ἴδια αὐτὴ λαχτάρα καί στοργή ἐκφράζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος καί ὅταν ἀνα-φέρεται στήν προσωπική καθοδή-γη-ση τῶν πρεσβυτέρων, πού συν-δέεται μέ τόν δεύτερο ἄξονα τῆς Ἡμερίδος μας, τὴν ἐξομολόγηση. «Μνημονεύοντες», λέγει, «ὅτι ... νύκτα καί ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετά δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκα-στον».

Ἡ ἐξομολόγηση εἶναι βεβαίως τό μυστήριο τῆς μετανοίας, μέσα στό ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος ἐξομολογεῖται στόν πνευματικό ἐν μετανοίᾳ τὰ ἁμαρτήματα καί τίς πτώσεις του καί λαμβάνει τὴν ἄφεση. Ἀλλά μέσα στό μυστήριο ὁ πνευματικός, πού γνωρίζει τὴν ψυχὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου, τόν χαρακτήρα του, τίς ἰδιαιτερότητές του, ὀφείλει νά τόν καθοδηγήσει στήν πνευματική του πορεία, νά τόν νουθετήσῃ μέ ἀγά-πη καί νά τόν ἐνισχύσῃ στήν προ-σπά-θειά του μέ τόν λόγο του, μέ τὴν κατανόηση πού δείχνει καί μέ τὴν προσευχή του. Αὐτό σημαίνει τό «μετά δακρύ-ων» πού λέγει ὁ ἀπόστολος.

Πρέπει νά ἐνδιαφερόμεθα, νά πονοῦμε, γιά τὴν πνευματικὴ πρό-οδο τῶν ἀδελφῶν μας πού μᾶς πλη-σιάζουν στό ἐξομολογητήριο καί ἐμπιστεύονται στό πετραχῆλι μας τὴν ψυχὴ τους. Ἔχουμε εὐθύ-νη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ γι' αὐτές τίς ψυχές καί θά πρέπει νά κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε γιά νά τίς βοηθή-σουμε καί νά τίς στηρίξουμε, ὅχι νά τίς ἀπογοητεύσουμε, νά τίς ἀπο-θαρρύνουμε ἢ καί νά τίς ἀπομα-κρύ-νουμε

από τήν Ἐκκλησία καί τόν Θεό, δείχνοντας σκληρότητα ἢ αὐστηρότητα πού δέν θά τίς ὠφελήσει, ἢ καί ἀντίστροφα, δι-και-ολογώντας πράξεις καί κα-τα-στά-σεις πού δέν εἶναι σύμφωνες μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Μέσα στό μυστήριο τῆς ἱερᾶς ἐξο-μολογήσεως ἔχουμε τήν εὐκαιρία νά βοηθήσουμε τόν ἄνθρωπο νά βρεῖ τόν προσωπικό του δρόμο πρός τόν Χριστό, κάτι πού κάνουμε γενικότερα καί μέ τό κήρυγμα, ὥστε νά ἐπιτύχει τή σωτηρία του. Γι' αὐτό καί ἡ διακονία τοῦ μυ-στηρίου τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως εἶναι σημαντική, εἶναι πολύ σοβα-ρή καί ὑπεύθυνη διακονία καί εὐθύνη, καί ὡς τέτοια εἶναι ἀνάγκη νά τήν ἀντιμετωπίζουμε· ὄχι μέ ἀδιαφορία, ὄχι μέ ἐγωισμό, ὄχι μέ αὐταρέσκεια, ἀλλά ἐκφρά-ζοντας μέσα ἀπό τό μυστήριο τήν ἀγάπη καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί πρωτίστως τή θέλησή του νά σωθεῖ ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἡ κάθε ψυχή «ὑπέρ ἧς Χριστός ἀπέθανεν».

Μέ αὐτές τίς λίγες εἰσαγωγικές σκέ-ψεις σχετικά μέ τό θέμα τῆς Ἡμερίδος μας θά ἤθελα νά σᾶς καλωσορίσω ὅλους καί ἰδιαίτέρως τούς δύο Σεβασμιωτάτους ὁμιλη-τές μας καί πολύ ἀγαπητούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς, τόν Σεβασμιώ-τατο Μητροπολίτη Ἐδέσσης, Πέλ-λης καί Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καί τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς κ. Ἰουστί-νο, οἱ ὁποῖοι μέ πολλή χαρά καί πολλή καλωσύνη ἀνταποκρίθηκαν στήν παράκλησή μου, καί εἶναι σή-μερα μαζί μας γιά νά μᾶς μιλήσουν ὄχι μόνο μέ βάση τίς γνώσεις τους ἀλλά καί ἀπό τήν ἐμπειρία τους· διότι καί οἱ δύο ἔχουν μακρά ἐμπειρία καί ὡς ἱεροκήρυκες καί ὡς πνευματικοί.

Σᾶς εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας, Σε-βα-σμιώτατοι, γιατί γιά μία ἀκόμη φορά θά ἔχουμε τή χαρά νά σᾶς ἀκούσουμε καί νά ὠφεληθοῦμε ὅλοι ἀπό τόν λόγο καί τήν ἐμπειρία σας.

© Kosmas Karagiannis IMBNK